

QORTI TAL-MAGISTRATI (MALTA)
BHALA QORTI TA' ĠUDIKATURA KRIMINALI

DR. RACHEL MONTEBELLO B.A. LL.D.
MAGISTRAT

Kumpilazzjoni Numru 232/2020

IL-PULIZIJA
(Spettur Shaun Friggieri)
-Vs-
ANTHONY DIMECH

Illum, 14 ta' Mejju 2025

Il-Qorti,

Rat l-imputazzjonijiet migjuba kontra **ANTHONY DIMECH**, iben Nazzareno u Domenica nee' Vella, imwieled Pieta', residenti 254, Tyche, Triq San Pawl, Mgarr, u detentur tal-karta tal-identita' bin-numru 158188M li tressaq quddiemha akkużat talli f'dawn il-gzejjer, bejn Jannar 2019 u Dicembru 2019, b'diversi atti magħmulin minnek, ukoll jekk fi żminijiet differenti u li jiksru l-istess dispożizzjonijiet tal-liġi u li ġew magħmula b'riżoluzzjoni waħda, fil-kapaċita' tiegħel ta' surgent tal-Pulizija bin-numru tas-servizz PC 1608:

1. Irrendejt ruġek kompliċi ta' frodi billi b'mezzi kontra l-liġi jew billi għamilt użu ta' ismijiet foloz, jew ta' kwalifiki foloz, jew billi nqdejt b'qerq ieħor, ingann, jew billi wrejt haġa b'oħra sabiex iġieghel titwemmen l-eżistenza ta' intrapriżi

foloz, jew ta' hila jew setgħa fuq haddieħor jew ta' krediti immaginarji, jew sabiex tqanqal tama jew biża dwar xi grajja kimerika, għamilt qliegħ bi ħsara ta' aktar minn ħames mitt Euro (€500) izda mhux aktar minn ħamest'elef Euro (€5,000), għad-dannu ta' Transport Malta, Infrastructure Malta, l-Gvern ta' Malta u/jew l-Korp tal-Pulizija u/jew Entitajiet oħra;

2. Ukoll talli fl-istess data, lok u ċirkostanzi bi ħsara ta' haddieħor, irrendejt ruġek kompliċi ta' frodi nnominata billi għamilt xi qliegħ b'qerq ta' aktar minn ħames mitt euro (€500) izda mhux aktar minn ħamest'elef Euro (€5,000) għad-dannu tal-istess entitajiet;
3. Irrendejt ruġek kompliċi fl-għoti ta' dikjarazzjonijiet foloz jew tagħrif falż lil Awtorita' Pubblika, kif ukoll kompliċi fl-użu tal-istess dikjarazzjonijiet foloz;
4. Aktar talli bħala uffiċjal jew impjegat pubbliku, sirt ħati ta' reat li kellek tissorvelja biex ma jsirx jew li minħabba l-kariga tiegħek kellek id-dmir li timpedixxi;

Il-Qorti kienet mitluba sabiex f'kaz ta' sejbien ta' ħtija tikkundanna lill-akkużat għal ħlas ta' spejjez li jkollhom x'jaqsmu mal-ħatra ta' esperti jew periti fil-proċeduri hekk kif ikkontemplat fl-Artikolu 533 tal-Kapitolu 9 tal-Liġijiet ta' Malta.

Il-Qorti kienet mitluba wkoll skond dak li hemm mahsub fl-artikolu 190 ta' Kap 9, f'kaz ta' sejbien ta' ħtija, l-Qorti għandha tordna l-interdizzjoni generali perpetwa minħabba l-fatt li l-imputat kien uffiċjal pubbliku meta wettaq ir-reati li qed jiġi akkużat bihom.

Il-Qorti kienet mitluba sabiex tapplika mutatis mitands id-disposizzjonijiet ta' l-Artikolu 5 ta' l-Att kontra l-Money Laundering, Kapitolu 373 tal-Liġijiet ta' Malta, hekk kif ikkontemplat fl-Artikolu 23A(2) tal-Kapitolu 9 tal-Liġijiet ta' Malta fil-konfront tal-imputat.

Rat il-kunsens mogħti mill-Avukat Ġenerali a tenur tal-artikolu 370(4) tal-Kodiċi Kriminali biex il-każ jiġi trattat bil-proċedura sommarja¹;

Semgħet lill-imputat waqt l-eżami jwieġeb li mhux ħati;

Semgħet lill-Prosekuzzjoni tiddikjara fis-seduta tas-6 ta' Lulju, 2020 illi b'referenza għat-talba fiċ-ċitazzjoni għall-ħruġ ta' Ordni ta' Qbid u Iffriżar a tenur tal-artikolu 5 tal-Kap. 373 tal-Liġijiet ta' Malta u l-artikolu 23A tal-Kodiċi Kriminali, ma tinsistix fuq il-ħruġ ta' din l-Ordni stante li l-imputat kien diġa' irrifonda l-ammont kollu rappreżentanti l-qligħ allegatament illegali;

Semgħet ix-xhieda u rat il-provi kollha, kif ukoll id-dokumenti esebiti;

Semgħet lil Norman Xuereb, xhud imħarrek mill-Prosekuzzjoni, jiddikjara fl-udjenza tal-20 ta' Ġunju 2022 illi huwa akkużat fi proċeduri kriminali dwar reati naxxenti mill-istess fatti tal-kumpilazzjoni odjerna u li għaldaqstant jagħżel li ma jixhidx għaliex jista' jinkrimina ruħu;

Rat id-digriet mogħti fl-24 ta' Jannar 2024 fejn iddikjarat il-provi tal-Prosekuzzjoni magħluqa;

Rat id-digriet mogħti fil-21 ta' Frar 2024 fejn ċaħdet it-talba tal-Prosekuzzjoni għar-revoka *contrario imperio* tad-digriet tal-24 ta' Jannar 2024;

Rat in-nota ta' sottomissjonijiet ippreżentat mill-Prosekuzzjoni fl-14 ta' Marzu 2025 kif awtorizzat bid-digriet tat-23 ta' Jannar 2025;

Semgħet is-sottomissjonijiet orali tal-avukat difensur fis-seduta tat-30 ta' April 2025;

Rat l-atti kollha;

¹ Dok. SF1.

Rat illi l-kawża kienet imħollija għal-lum għas-sentenza;

Ikkunsidrat;

Illi l-imputat huwa mixli b'kompliċita' fir-reati ta' frodi taħt l-artikoli 308 u 309 tal-Kodiċi Kriminali u fir-reat taħt l-artikolu 188, bl-aggravanti taħt l-artikolu 141 tal-istess Kodiċi.

Jirriżulta² li l-akkużi fil-konfront tal-imputat - li huwa kuntistabbli tal-Pulizija u fiż-żmien tal-akkużi kien stazzjonat fis-Sezzjoni tat-Traffiku (PC 1608)³ - nibtu minn investigazzjoni li kienet qed issir mill-Pulizija in konnessjoni ma' allegazzjonijiet ta' serq ta' fuel, skartar fuq il-post tax-xogħol u rrangar ta' avvizi dwar kontravvenzjonijiet, fost irregolaritajiet oħrajn fis-Sezzjoni tat-Traffiku tal-Korp tal-Pulizija. Madankollu, peress li jidher illi l-provi li ngiebu in sostenn tal-akkużi jittrattaw b'mod ewlieni s-servizz ta' *extra duty* li kien jiġi mwettaq mill-imputat fuq talba ta' Transport Malta jew Infrastructure Malta ġewwa l-Marsa⁴, il-Qorti fehmet li l-akkużi huma marbutin esklussivament mal-allegat skartar mill-post tax-xogħol u h̄las indebitu magħmul fir-rigward.

Illi l-Qorti tibda biex tosserva li r-riferenza għal xogħol *extra duty* fil-proċeduri odjerni hija għall-prestazzjoni ta' servizz minn uffiċjal tal-Pulizija fuq bażi volontarju, lil hinn mil-ħin ordinarju tax-xogħol tiegħu mal-Korp tal-Pulizija, liema servizz, skont kif del resto jirriżulta mill-atti u l-provi proċesswali, jingħata fuq talba ta' individwu jew entita'⁵ bi h̄las lill-Korp tal-Pulizija abbażi ta' rati miftiehma. Imbagħad, l-uffiċjal tal-Pulizija li jiġi assenjat jagħmel dawn id-doveri mill-Korp tal-Pulizija, jithallas

² Spettur Shaun Friggieri, 6 ta' Lulju 2020.

³ Ara xhieda WPC 48 Rita Cassar, 14 ta' Settembru 2020.

⁴ Il-Prosekuzzjoni ressqet ukoll provi dwar l-ammont ta' fuel li ingħata lill-mutur assenjat lill-imputat, GVP 701, fil-perjodu tal-akkużi, u n-nefq relattiva, iżda ma saru ebda allegazzjonijiet speċifiċi dwar frodi jew dikjarazzjonijiet foloz b'rabta max-xiri ta' fuel għall-mutur użat mill-imputat. Fil-fatt, minn eżami tal-parti relevanti tar-relazzjoni tal-espert PL Quentin Tanti (Dok. SCT1) jirriżulta li t-testijiet li saru fuq il-mutur GVP 701 jindikaw li l-konsum tal-fuel jirrientra fil-parametri tal-*allowance variable*.

⁵ Li mhux il-Korp tal-Pulizija nnifsu.

mill-Korp skont ir-rati stabbiliti. Mill-provi⁶ jirriżulta wkoll li bħala proċedura, meta klient jibbukja s-servizz ta' *extra duty*, jintbagħat uffiċjal tal-Pulizija mis-Sezzjoni tat-Traffiku li ma jkunx xogħol⁷ biex jagħti s-servizz rikjest u in segwitu, wara li jkun ġie prestat is-servizz, jinħareġ invoice u jsir il-ħlas lill-Korp tal-Pulizija⁸.

It-teżi tal-Prosekuzzjoni hi, essenzjalment, li l-imputat kien parteċipi f'komplott biex b'qerq u permezz ta' dikjarazzjonijiet foloz, l-uffiċjali tal-Pulizija fit-Taqsima tat-Traffiku jithallsu għal *extra duties* meta effettivament, dawn l-*extra duties* ma jkunux inħadmu mill-uffiċjal li jkun ġie dettaljat biex jaħdimhom, għaliex ikunu ftiehem ma' uffiċjali tal-Pulizija oħra biex ilaħħqu l-*extra duties* minflokhom waqt il-hin tax-xogħol tagħhom. Qed jiġi allegat illi din l-iskema kienet tinħadem l-iktar fl-*extra duties* li kienu jsiru fuq talba ta' Trasport Malta u Infrastructure Malta fiż-żmien tal-proġett tal-bini tal-*flyovers* tal-Marsa u proġetti anċillari li kienu qed jitwettqu minn Infrastructure Malta. Skont il-Prosekuzzjoni, fit-twettiq tar-reati addebitati lilu, l-imputat kien qed jaġixxi b'kompliċita' ma' diversi uffiċjali oħrajn tal-Pulizija fit-Taqsima tat-Traffiku⁹.

Jirriżulta li Transport Malta u Infrastructure Malta kienu jeħtieġu l-assistenza ta' uffiċjali tal-Pulizija biex ikunu stazzjonati ('*fixed point*') f'post partikolari fil-Marsa jew Santa Luċija f'ħinijiet prefissi, kif ukoll biex iduru ('*roaming*') bil-mutur fuq rotta li tgħaddi mill-Marsa, Santa Luċija u Ħal Luqa¹⁰. Dawn l-esigenzi kienu jiġu komunikati lill-Pulizija waqt laqgħat li kienu jinżammu fuq bażi regolari fejn kien jiġi miftiehem n-numru ta' uffiċjali tal-Pulizija li kien ikun meħtieġ u ż-żoni fejn kellhom

⁶ Ara xhieda ta' Frederick Azzopardi, 22 ta' Ottubru 2020.

⁷ Uffiċjal li jkun '*off*' jew '*rest*' – ara xhieda ta' Alexandra Sillato.

⁸ Dok. FA1. Jirriżulta wkoll li għalkemm is-servizz ta' *extra duty* kien jintalab sija minn Infrastructure Malta u sija wkoll minn Transport Malta għall-proġett tal-Marsa, il-ħlas kollu sar minn Infrastructure Malta. Ara wkoll invoices Dok. SCT2, komplessivament. It-total li ġie mħallas minn Infrastructure Malta lill-Korp tal-Pulizija għal xogħol ta' *extra duty* bejn Frar 2018 u Diċembru 2019 kien ta' €534,016.19 – xhieda tal-Inġ. Frederick Azzopardi.

⁹ Jirriżulta li l-imputat kien jaħdem "Shift B", flimkien ma' SM888, PS 290, PS 700, PS 1196, PC 904, PC 328, PC 1271, PC 199, fost uffiċjali oħrajn.

¹⁰ Ara xhieda ta' l-Inġ. Frederick Azzopardi u Clint Axisa.

jigħu stazzjonati f'każ ta' *fixed point*¹¹. Il-Prosekuzzjoni tidentifika lil PS 1437 Norman Xuereb bħala l-persuna li allegatament kien imexxi din il-konfossa u kien ukoll il-*liaison officer* li kien jiltaqa' mal-uffiċjali ta' Transport Malta u Infrastructure Malta biex jigħi ko-ordinat ix-xogħol ta' *extra duties* u biex jieħu hsieb jigħor il-hlasijiet relattivi dovuti lill-Korp.

Il-Prosekuzzjoni tikkontendi li minn eżami tad-*details* fejn jigħu indikati x-*shifts* tax-xogħol tal-imputat Anthony Dimech, inkluż *extra duties* li kienu assenjati lilu, u minn eżami wkoll tal-*localisation data* li kien intbagħat lill-Pulizija fiż-żmien tal-investigazzjonijiet, b'rabta man-numru tal-mobile phone assoċjat mal-imputat¹², jirriżulta li bejn Jannar u Diċembru 2019¹³ huwa għamel qligħ illegali fis-somma komplessiva ta' €2,542.20, konsistenti fi hlas għal xogħol ta' *extra duty* li ma kienx wettaq għaliex ma kienx jinsab fuq il-post fejn kellu jkun stazzjonat fil-hin tal-*extra duty*. Saret riferenza għal diversi *chats* fuq *WhatsApp* li nsabu fil-mobile phones li ġew elevati mill-pussess ta' diversi uffiċjali tal-Pulizija tas-Sezzjoni tat-Traffiku, liema *chats* skont il-Prosekuzzjoni, juru illi kienu jsiru arrangamenti bejn l-uffiċjali tal-Pulizija li kienu jaħdmu *shifts* differenti, biex min ikun assenjat l-*extra duties* ma jattendix fuq il-post fejn kellu jkun stazzjonat, u jlahħaq minfloku uffiċjal tal-Pulizija tax-*shift* oppost li jkun xogħol ('*1st Watch*' jew '*2nd Watch*')¹⁴. Għe allegat ukoll li l-imputat kien jaħdem *extra duty* waqt il-hin tax-*shifts* normali tax-xogħol.

¹¹ Ara xhieda in kontro-eżami tal-Inġ. Frederick Azzopardi u Clint Axisa, 2 ta' Diċembru 2024.

¹² Numru 79205653 – xhieda ta' Charmaine Zammit, 14 ta' Settembru 2020. Dok. CZ1 u Dok. CZ2. Ma kienx ingabar tagħrif mid-*data track device* imwaħħal fuq il-mutur GVP-701 li kien jinstaq mill-imputat: Dr. Martin Bajada, espert ġudizzjarju, fir-relazzjoni tiegħu ikkostata li d-*data track device* li kien imwaħħal fuq l-imsemmi mutur, fiż-żmien tal-akkużi ma kienx jikkomunika informazzjoni dwar *geolocation* minħabba "*battery fault – no power*": Dok. MB1, ara paġna 164 tal-atti proċesswali.

¹³ Dan l-istess ammont ġie rifiż mill-imputat lill-Korp tal-Pulizija, ara riċevuta MG1, cheque MG2 u ittra MG3.

¹⁴ It-telefon ċellulari li ġie elevat mill-pussess tal-imputat (MOB 19) ma setax jinfetaħ (ara xhieda u rapport ta' Alvin Cardona, Dok. AC1, paġna 197 u paġna 214 tal-atti) u għalhekk ma kienx possibbli għall-espert ġudizzjarju li jikseb aċċess għad-data fl-imsemmi device. Ir-riferenza għall-messagġi fuq *Whatsapp* skambjati bejn uffiċjali tal-Pulizija oħra fi *chat group* li kien jiffirma parti minnu l-imputat (numru tal-mobile phone 79205653) hija ammissibbli għaliex il-mobile phones li minnhom ġie estratt it-tagħrif relattiv ġew esebiti formalment bħala prova fl-atti tal-proċeduri odjerni.

L-Uffiċjal Prosekutur, l-Ispettur Shaun Friggieri, xehed illi abbażi tal-informazzjoni miġbura waqt l-investigazzjoni huwa għamel eżerċizzju dettaljat fejn identifika dawk ix-shifts individwali ta' *extra duty* assenjati lill-imputat li kien jidher fihom xi irregolaritajiet, 26 *shift* b'kolloxx¹⁵, u kkonferma li l-ammont ta' €2,542.20 jirrappreżenta l-ħlas li ġie perċepit mill-imputat biss in kwantu dawk ix-shifts ta' *extra duty* fejn ġie stabbilit li l-imputat f'ebda waqt matul ix-shift ma kien jinsab fil-post fejn kellu jkun stazzjonat skont id-*detail* u kien jinsab f'postijiet mhux relatati¹⁶.

Ikkunsidrat;

L-imputat huwa mixli bir-reat ta' truffa, taħt l-artikolu 308 tal-Kodiċi Kriminali u b'mod alternattiv, bir-reat minuri taħt l-artikolu 309 tal-Kodiċi Kriminali.

Fis-sentenza tal-Qorti tal-Appell Kriminali fl-ismijiet **Il-Pulizija vs. Carmela German** deċiż fit-30 ta' Dicembru 2004, intqal:

In tema legali gie ritenut minn din il-Qorti fis-sentenza tagħha tat-12 ta' Frar, 1999 fl-ismijiet Il-Pulizija v. Anthony Francis Willoughby li:

*“Fil-ligi tagħna biex ikun hemm it-truffa jew il-frodi innominata irid ikun gie perpetrat mill-agent xi forma ta' ingann jew qerq, **liema ingann jew qerq ikun wassal lill-vittma sabiex tagħmel jew tonqos milli tagħmel xi haga li ggibilha telf patrimonjali bil-konsegwenti qligh għall-agent (Il-Pulizija v. Emmanuele Ellul, App. Krim., 20/6/97; ara wkoll Il-Pulizija v. Daniel Frendo, App. Krim., 25/3/94). Dan it-telf hafna drabi jkun jikkonsisti filli l-vittma, **propriu ghax tkun giet ingannata, volontarjament tagħti xi haga lill-agent**).***” (enfasi ta' din il-Qorti)

Minn dan, u skont kif inhu paċifikatament assodat fil-ġurisprudenza prevalenti in materja, jikkonsegwi illi sabiex tinstab ħtija għar-reat ta' truffa jeħtieġ li jinkonkorru

¹⁵ Dok. SF6 ('No show').

¹⁶ Xhieda tal-Ispettur Shaun Friggieri, 10 ta' Ġunju 2021, Dok. SF5.

diversi elementi. Ibda biex irid ikun hemm rabta bejn is-suġġett attiv u is-suġġett passiv tar-reat u cioe' bejn l-aġent tar-reat u l-vittma. Hemm imbagħad l-element materjali ta' dan r-reat u cioe' l-użu ta' ingann, raġġiri jew artefizji, li jwasslu lil vittma sabiex isofri it-telf patrimonjali. Dawn il-manuvri jridu jkunu ta' natura li jimpresjonaw bniedem ta' intelligenza ordinarja u jridu jkunu frawdolenti fis-sens li jehtieg li jkunu użati sabiex jipperswadu lis-soġġett passiv jagħmel jew ma jagħmilx xi haġa li twassal għal telf patrimonjali.

Dwar l-artifizzji intqal¹⁷ illi *“hemm bzonn biex ikun reat taht l-artikolu 308 illi l-kliem jkun akkumpanjat minn apparat estern li jsahhah il-kelma stess fil-menti ta' l-iffrodat.”*

Irid jiġi ppruvat b'mod speċifiku illi l-ingann u l-qerq adoperat mill-aġent tar-reat effettivament wassal lill-vittma biex tagħmel jew tonqos milli tagħmel xi haġa li għabtilha t-telf patrimonjali; għalhekk irid jiġi ppruvat li t-telf partimonjali soffert mill-vittma kien il-konsegwenza diretta tal-qerq perpetrat. Fis-sentenza **Il-Pulizija vs Maria Xuereb et**¹⁸, il-Qorti tal-Appell Kriminali eżaminat l-elementi rikjesti sabiex jissussisti r-reat ta' frodi u ċitat mis-sentenza tal-istess Qorti tat-22 ta' Frar 1993, fl-ismijiet **Il-Pulizija vs Charles Zarb**, is-segwent i bran minn sentenza tal-Corte di Cassazione Penale (Sez. II 3 ottobre 2006 n.34179) fejn intqal:-

“I tre momenti di cui si compone il reato e' cioe' la produzione dell'artificio, nella successive induzione in errore e nella conseguenziale produzione dell'ingiusto profitto per l'agente.” (enfasi ta' din il-Qorti)

Ċitat ukoll minn sentenza oħra mogħtija mill-Qorti tal-Appell Kriminali fl-ismijiet **Il-Pulizija vs Patrick Spiteri** deċiża fit-22 ta' Ottubru 2004 fejn il-Qorti għamlet riferenza għat-tagħlim ta' Francesco Antolisei:-

¹⁷ **Il-Pulizija vs. Charles Zarb**, ċitat b'approvazzjoni mill-Qorti tal-Appell Kriminali fis-sentenza **Il-Pulizija vs. Omissis, Omar Caruana u Omissis** deċiż nhar l-14 ta' Lulju 2020

¹⁸ Deċiża fit-22 ta' Settembru 2016.

*“L’agente ... deve volere non solo la sua azione, ma anche l’inganno della vittima, come conseguenza dell’azione stessa, la disposizione patrimoniale, **come conseguenza dell’inganno** e, infine, la realizzazione di quell profitto che costituisce l’ultima fase del processo esecutivo del delitto. Naturalmente occorre che la volontà sia accompagnata dalla consapevolezza del carattere frodatorio del mezzo usato, dell’ingiustizia del profitto avuto in mira e del danno che ne deriva all’ingannato.”*
(enfasi ta’ din il-Qorti)

Hija meħtieġa wkoll il-prova dwar l-element formali tar-reat konsistenti fid-*dolo* ossia fl-intenzjoni tat-truffatur jew frodatur li jinganna sabiex jikseb profitt jew vantaġġ għalih innifsu bit-telf konsegwenzjali għall-vittma tar-reat¹⁹.

Jekk xi wieħed jew iktar minn dawn l-elementi huma nieqsa, allura ir-reat tat-truffa ma jistax jissussisti.

Fir-reat minuri ta’ frodi innominata (jew lukru frawdolent innominat)²⁰ taħt l-artikolu 309 tal-Kap. 9²¹ ir-“raggiri” jew l-“artifizji” (dak li fid-dottrina jissejjaħ ukoll *mise en scene*) m’humix fost l-elementi kostituttivi tar-reat u allura anke gidba sempliċi hija biżżejjed għall-kommissjoni ta’ dana ir-reat, basta li din tkun saret bi ħsieb frawdolenti u twassal sabiex il-vittma u cioè’ is-sugġett passiv ta’ dan ir-reat isofri xi telf patrimonjali bil-konsegwenti arrikkiment għal min jgħid dik il-gidba²². .

¹⁹ Fir-rigward ingħad:- “... illi jrid jkun hemm qabel xejn l-intenzjoni tal-frodatur li jipprokura b’ingann l-konsenja tal-flus jew oggett li jkun fi profit ingust tiegħu. L-ingustizzja tal-profitt tohrog mill-artikolu 308 tal-Kodici Kriminali fejn il-kliem “bi ħsara ta’ haddiehor” ma jhallux dubbju dwar dan. Jigifieri biex ikun hemm l-element intenzjonali tar-reat ta’ truffa, hemm bzonn li s-sugġett attiv tar-reat fil-mument tal-konsumazzjoni tiegħu, ikun konxju tal-ingustizzja tal-profitt u b’dan il-mod il-legittima produttività tal-profitt hija biżżejjed biex teskludi d-*dolo*.”- **Il-Pulizija vs. Charles Zarb**, *ibid*.

²⁰ Ara, fost oħrajn, **Il-Pulizija v. Carmelo Cassar Parnis**, App. Krim., 31/10/59, Vol. XLIII.iv.1137; **Il-Pulizija v. Francesca Caruana**, App. Krim., 25/7/53, Vol. XXXVII.iv.1127; ara wkoll **Il-Pulizija v. Giuseppe Schraimer**, App. Krim., 3/3/56).

²¹ It-tieni imputazzjoni.

²² Ara sentenza fl-ismijiet **Il-Pulizija v. Carmela German**, deciża mill-Qorti tal-Appell Kriminali Inferjuri 30.12.2004.

Il-Qorti tal-Appell Kriminali fis-sentenza tagħha fl-ismijiet **Il-Pulizija vs Enrico Petroni et**²³ riteniet-

“Kwantu għall-kwistjoni mqajjma mill-appellanti u cioe` jekk il-“gidba semplici” – a differenza tal-artifizji u raggiri – tistax tammonta ossia twassal għar-reat ta’ frodi innominata, ir-risposta hija certament fl-affermattiv, basta li tali gidba tkun effettivamente tammonta għal “qerq”, cioe` tkun intiza jew preordinata sabiex il-persuna l-oħra (il-vittima) tagħmel jew tonqos milli tagħmel xi haga li ggibilha telf patrimonjali bil-konsegwenti arrikkiment għal min jgħid dik il-gidba, u basta, s’intendi, li tkun effettivamente waslet għal dan it-telf minn naha u arrikkiment min-naha l-oħra.” (enfasi ta’ din il-Qorti)

L-ewwel żewġ imputazzjonijiet jaddebitaw lill-imputat ir-reat ta’ komplicita’ fi frodi b’għemil qarrieqi u qligħ b’qerq.

Illi l-figura tal-komplici hija ipotetizzata fid-dispożizzjonijiet tal-artikolu 42 tal-Kodċi Kriminali. Dawn jipprovdu illi persuna titqies bħala komplici jekk tkun wettqet xi wieħed jew iktar tal-atti hawn imsemmija:-

- (a) tkun tat ordni lil haddieħor biex jagħmel id-delitt; jew
- (b) tkun gieghlet li d-delitt isir b’mezz ta’ rigali, wegħdiet, theddid, maniġġi, jew eghmil qarrieqi, inkella b’abbuż ta’ awtorità jew setgħa, inkella li tkun tat istruzzjonijiet biex isir id-delitt; jew
- (ċ) tkun tat armi, għodod jew mezzi oħra li jkunu ġew użati fl-egħmil tad-delitt, meta kienet taf li kellhom hekk jiġu użati; jew
- (d) għad li ma tkunx waħda mill-persuni msemmija fil-paragrafi (a), (b) u (ċ), b’xi mod li jkun, xjentement, tkun għenet jew assistiet lill-awtur jew lill-awturi tad-delitt fl-atti li bihom id-delitt ikun ġie ippreparat jew ikkunsmat; jew
- (e) tkun xewxet lil haddieħor inkella saħħet il-volontà tiegħu sabiex jagħmel id-delitt, jew wegħdet li wara l-fatt tassistih, tieqaf miegħu jew tikkompensah.

²³ Deċiża 9 ta’ Ġunju 1998.

Madanakollu, l-atti li jirradikaw il-komplicità' iridu neċessarjament ikunu marbutin mal-kommissjoni ta' delitt, f'dan il-każ id-delitt tal-frodi, b'mod li jiġi stabbilit il-partecipazzjoni fl-intenzjoni kriminuża, ossia "*a common design*" bejn l-awtur jew il-ko-awturi tad-delitt, u l-komplici. Fl-assenza ta' prova tal-eżistenza tad-diżinn komuni bejn il-persuni kompartecipi fil-kommissjoni tad-delitt, m'hemmx il-komplicità'.

Il-Professor Mamo fin-noti tieghu jgħid hekk dwar il-komplicità':

"A merely physical participation in the act without a participation in the criminal design cannot be the ground of criminal liability. In other words, no matter how effectively the act of one person may have helped another in the commission of an offence, the former is not responsible as a co-principal or an accomplice, unless it can be shown that he did the act with the purpose of which another takes advantage to commit an offence, that man does not in any legal sense participate in the offence."

Ikkunsidrat;

Iżda fil-fehma tal-Qorti, il-Prosekuzzjoni ma seħħilhiex tipprova li l-konkorrenza ta' diversi elementi tar-reat ta' frodi b'rabta mal-qligh perċepit minn *extra duties* li jirriżulta li ma kienux inħadmu mill-imputat, senjatament l-eżistenza ta' xi aġir qarrieqi li inganna lill-vittma u t-telf patrimonjali riżultanti; lanqas irnexxielha tipprova in-ness tal-komplicità' bejn l-imputat u persuni oħrajn li setgħu ħadmu xi skema qarrieqi fir-rigward tal-ħlas ta' *extra duties*.

Ibda biex id-dokument tad-*detail* kien jinħareġ mid-*detail officer* PS 2083 Alexandra Galea Sillato jew mis-sostitut tagħha is-Surgent Norman Xuereb, mingħajr ebda prova kwalsiasi li l-imputat kien konness b'xi mod mat-tfassil, thejjija jew ħruġ ta' dawn dawn id-dokument jew fl-allokkazzjoni tal-*extra duties*, jew li kellu xi involviment fil-proċess tal-ħruġ tal-fatturi għall-ħlas tas-servizz ta' *extra duties* rikjesti mill-klienti,

fosthom Infrastructure Malta u Transport Malta²⁴ jew li dawn id-dokumenti kienu jinħargu wara xi konsultazzjoni bejn l-imputat u l-uffiċjal inkarigat.

Alexandra Galea Sillato stqarret fix-xhieda tagħha illi kienet tiegħu struzzjonijiet mingħad is-surgent Norman Xuereb dwar l-ammont ta' uffiċjali tal-Pulizija li kienu meħtieġa skont l-esigenzi ta' Transport Malta għal kull shift ta' *extra duty*. Għalkemm ikkonfermat ukoll illi f'xi okkażjonijiet fejn giet assenjata dawk l-*extra duties*, is-Surgent Norman Xuereb kien taħha struzzjonijiet biex ma tmurx fuq il-post fejn kellha tkun stazzjonata, madankollu ix-xhud ma għamlet ebda riferenza għall-imputat odjern fix-xhieda tagħha, wisq inqas qalet li hi jew xi haddieħor tawh xi struzzjonijiet fir-rigward tal-*extra duties* assenjati lilu, apparti dak li kien jiġi mnizżel fid-dokument tad-*detail*. B'mod partikolari, Alexandra Galea Sillato eskludiet ukoll li nġhatat xi struzzjonijiet mis-Surgent Norman Xuereb dwar liema uffiċjali tal-Pulizija speċifiċi kellhom jiġu assenjati l-*extra duties* mitluba minn Transport Malta, u kkonfermat li hi kienet tqassam l-*extra duties* b'mod bilanċjat kemm jista' jkun bejn dawk l-uffiċjali li kienu jixtiequ jaħdmu dak ix-xogħol żejjed. Fuq kollox ikkonfermat illi hadd hliet l-uffiċjal li jkun inkarigat biex jieħu hsieb id-*detail* (*detail officer*) ma jista' jmiss jew jirrangà d-dokument.

Illi lanqas ma ngabet prova li kien hemm xi komunikazzjoni u kuntatt bejn l-imputat u Norman Xuereb - l-allegat moħħ wara din il-konfessjoni - fir-rigward tal-mod kif ikun ġie mqassam jew ikun inħadem l-*extra duty* tiegħu, jew li l-imputat inġhata xi struzzjonijiet biex ma jirrapportax għax-xogħol jew biex jaqdi doveri ta' *extra duty* waqt il-ħin normali tax-xogħol, jew jaqdi dmirijiet oħrajn mhux relatati mad-*detail* tal-*extra duty* allokati lilu matul il-ħin tal-*extra duty* (fejn qed jiġi allegat li l-imputat ma kienx fuq il-post indikat skont id-*detail*). Huwa minnu li l-imputat kien jiffirma parti mill-WhatsApp *chat group* bl-isem “*Shift B*”²⁵ fejn tassew jidher li saret xi laqgħa bejn l-uffiċjali membri tal-grupp fit-18 ta' Settembru 2019 fejn kellu jiġi diskuss “*kif se taħdem din il-biċċa tal-Marsa*” b'rabta mal-*extra duties*, iżda mhux biss ma jirriżultax

²⁴ Dok. SCT2 – sett ta' invoices.

²⁵ Ara Dok. AC2 (hard drive_ - extraction MOB 31.

x'kien il-ftehim li kellu jiġi diskuss, iżda jirriżulta wkoll b'mod manifest minn qari tal-iskambju ta' messaġġi rilevanti, illi kwalunkwe ftehim kellu jiġi attwat biss minn dawk l-uffiċjali li kienu preżenti għal-laqgħa. Ma ngabix prova li l-imputat odjern kien preżenti għall-imsemmija laqgħa u ma jirriżulta bl-ebda mod li fl-okkażżjonijiet li ma deherx li kien fil-post fejn kellu jwettaq *extra duty* fid-dati indikati fid-dokument SF5, li dan in-nuqqas kien parti minn komplott organizzat flimkien ma' uffiċjali oħrajn²⁶. L-imputat odjern ma jiffigura fl-ebda *chat* ieħor jew konversazzjoni fejn seta' kien qed jiġi diskuss xi skema biex l-uffiċjali tal-Pulizija tas-Sezzjoni tat-Traffiku jiskartaw mill-*extra duties* lilhom assenjati, wisq inqas xi prova li f'xi waħda jew iktar mill-*extra duties* speċifikament identifikati mill-Prosekuzzjoni (Dok. SF6), l-imputat kien aġixxa b'kompliċita' ma' haddieħor biex permezz ta' xi messa in xena jinganna lill-Korp jew lill-klient privat biex jaħseb li kien preżenti fuq il-post u li tassew wettaq is-servizz.

Il-Qorti tqis li sabiex l-imputat jista' jinsab hati f'kompliċita' fi frodi fir-rigward tal-ħlasijiet li rċieva għal *extra duties*, il-Prosekuzzjoni jehtigilha tistabbilixxi bi provi konklussivi l-wiri ta' haġa b'oħra jew ingann ieħor: hekk per eżempju, l-*extra duties* li għalihom l-imputat irċieva l-ħlas inħadmu minn uffiċjali oħrajn tal-Pulizija waqt il-ħin tax-xogħol normali tagħhom. Iżda l-Qorti ma riskontrat xejn fil-provi proċesswali li juri li l-imputat skarta mill-*extra duties* identifikati mill-Prosekuzzjoni iżda ġie mħallas tagħhom, għaliex kien ikkonfoffa ma' uffiċjali oħrajn tal-Pulizija biex iqarraq bil-Korp tal-Pulizija jew il-klient li ordna s-servizz tal-*extra duty*. Ma riskontratx lanqas xi prova li jistabbilixxi li kienu laħħqu minflok l-imputat xi uffiċjali oħrajn tal-Pulizija li kienu xogħol ('*First Watch*' jew '*Second Watch*') fil-ħinijiet tal-*extra duties*.

Il-Qorti tosserva wkoll illi fil-proċediment odjern, il-Prosekuzzjoni sejset il-każ tagħha kontra l-imputat fuq il-messaġġi skambjati bejn l-uffiċjali tal-Pulizija fit-Taqsima tat-Traffiku fuq WhatsApp *group chat* bl-isem '*Traffic Shift Tagħna BISS*' u fuq *geolocation data* assoċjat mal-imputat biss u ma' hadd iktar. Fil-fehma tal-Qorti, in mankanza ta' xi messaġġ li fih jingħad mingħajr ekwivoku li l-*extra duty* assenjat lill-

²⁶ L-imputat ma jidherx li kien fil-grupp fuq WhatsApp imsejjaħ '*Traffic Shift Tagħna BISS*'.

imputat kien ser jinħadem minn uffiċjal ieħor identifikat, u mingħajr ukoll prova li dak l-uffiċjal kien fuq xogħol ‘*first watch*’ jew ‘*second watch*’²⁷ fil-ħin tal-*extra duty* u li kien jinsab fil-post fejn kellu jitwettaq l-*extra duty* assenjat lill-imputat, jonqsu l-provi neċessarji biex jiġi stabbilit b’mod konklussiv mhux biss l-element tal-ingann iżda wkoll il-komplicità tal-imputat fid-delitt ta’ frodi.

Huwa minnu illi minn eżami tal-atti u l-provi proċesswali²⁸, jirriżulta li waqt il-ħin tal-*extra duties* senjalati mill-Prosekuzzjoni għall-fini tar-reat ta’ frodi²⁹ l-imputat mhux dejjem kien jinsab fil-post fejn kellu jkun stazzjonat skont id-*detail*, u ġeneralment kien jinsab fil-lokalità tal-Imġarr anziche’ l-Marsa jew fl-inħawi tal-proġett tal-*flyovers* tal-Marsa, jew il-post indikat fid-*detail*. Huwa minnu wkoll illi mix-xhieda ta’ Clint Axisa u Frederick Azzopardi jirriżulta li kien hemm okkażjonijiet fejn ma kien ikun hemm ebda uffiċjal tal-Pulizija fil-post fejn kellu jkun stazzjonat uffiċjal *fixed point*.

Madanakollu, apparti l-fatt li ma saret ebda prova li l-imputat kien ġie sostitwit minn uffiċjal ieħor tal-Pulizija li kien xogħol bix-*shift* normali tax-xogħol, il-Qorti ma riskontrat ebda prova fl-atti proċesswali illi tistabbilixxi b’mod konklussiv l-eżistenza ta’ konfoffa sistematika bħal dik li l-Prosekuzzjoni targomenta li kienet fis-seħħ u kienet tiġi implimentata mill-uffiċjali tal-Pulizija fit-Taqsima tat-Traffiku biex jonqsu mid-doveri tagħhom. Wisq inqas riskontrat xi prova li tistabbilixxi li l-imputat odjern kien parteċipi f’xi konfoffa ma’ min kien inkarigat bit-tfassil tad-*detail* jew il-ħruġ tal-fatturi lill-klienti għall-ħlas tal-*extra duty*, sabiex jiġi sostitwit fl-*extra duties* assenjati lilu ma’ uffiċjali oħrajn waqt il-ħinijiet normali tax-xogħol tagħhom (‘*first watch*’ jew ‘*second watch*’). Tqis illi t-teżi tal-Prosekuzzjoni dwar l-eżistenza ta’ konfoffa li kienet qed tinħadem bi ftehim komuni bejn xi uffiċjali tal-Pulizija fis-Sezzjoni tat-Traffiku bil-komplicità jew fuq struzzjonijiet tal-uffiċjali li kienu jaħdmu d-*detail* u jew joħorġu l-fatturi għall-ħlas - teżi li jidher li hija imsejsa biss fuq *no-shows*

²⁷ Cioe’ xogħol kompriż fis-salarju mħallas mill-Korp tal-Pulizija.

²⁸ Geolocation data (Dok. CZ2) u details (Dok. SF2).

²⁹ Skont kif indikat f’Dok. SF5 u Dok. SF6.

sistematiki tal-imputat odjern fil-lok tal-*extra duties*³⁰, u fuq *chats* li jistgħu jagħtu x'jifhem li kien hemm każijiet fejn xi uffiċjali tal-Pulizija fit-Taqsima tat-Traffiku kienu qed ilaħḥqu l-*extra duties* ta' kollegi tagħhom - fiha wisq ekwivoċi u holqien neqsin biex titqies bħala xi haġa iktar minn semplicement possibbli jew probabbli. Kif taraha l-Qorti, il-provi li ġew imressqa mill-Prosekuzzjoni, anke fl-assjem tagħhom, ma jilhqux il-grad meħtieġ għas-sejbien ta' htija kriminali u jhallu lok għal bosta ekwivoċi tant illi, fl-aħjar ipotesi għall-Prosekuzzjoni, il-Qorti tista' biss tispekola li l-imputat tħallas tal-*extra duties* mertu tal-akkużi għaliex kien involut f'konfossa frawdolenti. Fi kliem ieħor, ma jirrizulta bl-ebda mod mill-provi migjuba, illi fl-okkażjonijiet li l-imputat ma deherx li kien fil-post fejn kellu jwettaq *extra duty* fid-dati indikati fid-dokument Dok. SF6, dan in-nuqqas kien parti minn komplott organizzat flimkien ma' uffiċjali oħrajn biex jingannaw lill-Korp tal-Pulizija jew il-klient li jkun talab is-servizz tal-*extra duty*.

Illi huwa ppruvat abbażi tal-*call profiles* u *geolocation records* assoċjati mat-telefon ċellulari registrat f'isem l-imputat³¹, fl-istanzi senjalati mill-Prosekuzzjoni f'Dok. SF6 bħala *extra duties* li allegatament inħadmu b'mod qarrieqi, li l-imputat ma kienx irrapporta għall-*extra duty* għall-hin kollu u jew ma baqax fuq il-post fejn kellu jkun stazzjonat³². Fil-fatt, kif xehdu Clint Axisa u Frederick Azzopardi, mhux l-ewwel darba li kienu nnotaw huma personalment li l-uffiċjali tal-Pulizija li kellhom ikunu stazzjonati fil-junction jew roundabout partikolari skont il-ftehim, ma kienux hemmhekk u kienu jiġibdu l-attenzjoni tal-Ispetturi inkarigati mit-Taqsima tat-Traffiku fir-rigward. Izda l-fatt waħdu li l-imputat seta' kien qed jiskarta waqt il-hin ta' *extra duty* għaliex bosta drabi kien jidher lokalizzat ġewwa l-Imgarr minflok il-Marsa jew il-post fejn kellu jkun stazzjonat skont id-*detail*, ma jikkostitwixxix mossa qarrieqa. Dan in-nuqqas m'huwiex biżżejjed mingħajr ukoll prova tal-użu ta' xi ingann adoperat

³⁰ Hawnhekk għandu jiġi osservat li l-Prosekuzzjoni ma ġabtx prova f'din il-kompilazzjoni li uffiċjali oħrajn tal-Pulizija fit-Taqsima tat-Traffiku, kollegi tal-imputat odjern, ukoll kienu jinsabu sistematikament id-dar minflok fuq il-post tax-xogħol tal-*extra duty* u li minflokhom kienu wettqu l-*extra duties* kollegi ta' Shift ieħor li kienu xogħol dakinhar fl-istess hin tal-*extra duty*, b'mod li jista' jinsilet xejra iktar reali ta' xi *modus operandi*.

³¹ Dok. CZ1.

³² Dok. SF5 u Dok. SF6, flimkien ma' Dok. SF2.

mill-imputat jew minn xi haddiehor b'kompliċita' bejniethom, b'hala prova li l-imputat agixxa dolożament u bil-ħsieb deliberat li jinduċi fi żball u b'hekk iqarraq b'min kien sejjer fl-aħhar mill-aħhar iħallas għas-servizzi tiegħu billi, per eżempju, ftiehem ma' haddiehor li kien qed jaħdem bix-*shift* biex jaħdem minfloku f'dawk l-okkażjonijiet senjalati mill-Prosekuzzjoni.

Kif rajna, hija kompletament mankanti l-prova li l-imputat għamel jew asserixxa xi haġa biex iġġiegħel lill-Korp tal-Pulizija jew il-klient privat jemmen li l-*extra duty* ġie prestat minnu, jew li l-*extra duty* ġie prestat minnu u mhux minn xi uffiċjal ieħor tal-Pulizija. Ma hemmx ebda prova, per eżempju, li l-imputat jew xi haddiehor bi ftehim miegħu, kien jiffirma jew hejja *time sheet* jew dokument ieħor b'indikazzjoni qarrieqa jew falza tal-ħinijiet li jkun irrapporta u jkun telaq minn fuq is-sit tal-*extra duty*, u li abbażi ta' dokument bħal dak kien jinħareġ l-invoice għall-ħlas tal-*extra duties*. Kif ġia' stabbilit, il-ħlas tal-*extra duty* kien jiġi mitlub permezz ta' fatturi maħruġin minn uffiċjali oħrajn tal-Pulizija abbażi tad-dokument tad-*detail* u mingħajr prova li dawn il-fatturi kienu jinħadmu wkoll abbażi ta' xi dikjarazzjoni, konferma jew dokument ieħor magħmul *ex post facto* mill-uffiċjali tal-Pulizija li jkunu ħadmu l-*extra duty* fil-perijodu relattiv, inkluż l-imputat odjern u mingħajr prova ta' diżinn komuni bejn l-imputat u l-uffiċjal inkarigat, fil-ħruġ tal-fatturi għall-ħlas, jew prova tax-xjenza tal-uffiċjal inkarigat bl-iskartar tal-imputat mill-*extra duties* allokat li lilu jew xi prova oħra li turi li l-imputat kien f'konfossa mal-persuna li ħarġet dawn il-fatturi biex ma jwettaqx id-*detail* tal-*extra duty* kif imiss³³.

Għaldaqstant, il-Qorti ma hija xejn sodisfatta illi l-Prosekuzzjoni rnexxielha tipprova li l-imputat kien parti minn skema maħsuba biex tqarraq lill-Korp tal-Pulizija jew lill-klient li jkun talab is-servizzi tal-Pulizija fuq bażi ta' *extra duty*, wisq inqas li fl-*extra*

³³ Huwa minnu li Alexandra Galea Sillato xehdet illi hija kienet tithallas għal xogħol ta' *extra duty* minkejja l-fatt li ma kienetx tirrapporta fizikament fuq il-post speċifikat skont id-detail skont struzzjonijiet mogħtija lilha minn PS 1437 Norman Xuereb, iżda ma jirriżultax li dan l-arranġament sar ukoll fil-każ tal-imputat odjern u ma hemmx xejn fl-atti u fil-provi li jistabbilixxi illi l-imputat kien jingħata struzzjonijiet minn terzi biex ma jirrapportax għall-*extra duty*.

duties taht skrutinju, wettaq xi qerq permezz ta' xi messa in xena maħsuba biex tiżvija jew tipperswadi lil dak li jkun biex iħallas għal servizz li fir-realta' ma kienx qed jingħata mill-imputat u jew minn xi uffiċjali oħrajn tal-Pulizija mit-Taqsima tat-Traffiku. Lanqas jirriżulta li gideb lil xi hadd biex abbażi ta' xi mensonja jinhareg invoice għall-ħlas.

Il-Qorti tqis li għandha tagħmel ukoll is-segwenti osservazzjonijiet addizzjonali.

Kif rajna diga', huwa stabbilit mill-provi illi d-*detail* kien jinħadem, jithejja u jintbagħat kuljum minn PS 83 Alexandra Galea Sillato, lill-Control Room tal-Pulizija. Minn dan il-Qorti fehmet illi l-mod kif kien jiġi mqassam l-*extra duty*, kompriż fejn dan kien jiġi assenjat waqt il-ħin *tax-shift* normali *tax-xogħol* tal-imputat, ma kienx fatt mistur mill-Korp tal-Pulizija li, s'intendi, kien jew kellu jkun pjenament konsapevoli dwar xi anomalitajiet fit-tqassim tal-*extra duty* għaliex kien informat permezz tad-*detail* li kien jintbagħat lill-Control Room kuljum li kien hemm uffiċjali tal-Pulizija li kienu qed jaħdmu *extra duty* mis-2.00 p.m. 'il quddiem meta kienu xogħol '1st watch' sas-2.30 p.m. Għalhekk, anke minn dan l-aspett tal-*overlapping* ta' ftit tal-ħin tal-*extra duty* *max-shifts*, l-element tal-ingann huwa kompletament mankanti.

B'żieda mal-premess, għandu jingħad illi f'dawk l-istanzi fejn l-imputat gie dettaljat xogħol ta' *extra duty* waqt il-ħin normali *tax-xogħol* skont ix-*shift*, il-Qorti ma riskontrat ebda prova li din is-sistema, jekk tassew kienet irregolari u intiża biex tqarraq bil-Korp tal-Pulizija jew l-individwu jew entita' li talbet għas-servizz, kienet issarraf attwalment fi qligħ indebitu lill-imputat: il-Prosekuzzjoni naqset milli tipprova li l-imputat gie mħallas doppjament għal dak il-ħin li jkun ħadem l-*extra duty* waqt il-ħin *tax-shift* normali (bejn 2.00 p.m u 2.30 p.m.) għaliex baqgħet ma ressqitx il-prova tal-ħlasijiet li l-imputat irċieva in linea ta' salarju u *extra duties* fiż-żmien tal-akkużi³⁴.

³⁴ Ma ġewx eżebiti *payslips* tal-ħlasijiet li irċieva l-imputat għall-perijodu rilevanti għall-*extra duties* senjalati mill-Prosekuzzjoni bħala ta' interess għal din il-kawża.

Illi anke jekk għal mument kellu jiġi aċċettat li hu riskontrabbli prova ta' ingann da parti tal-imputat odjern, liema ingann wassal biex l-imputat għamel qligħ illegali, huwa f'kull każ kompletament mankanti l-prova illi dan l-ingann jew falzita' asserita minnu sarrfu f'telf patrimonjali korrispondenti bi ħsara għas-soġġett passiv tar-reat. Kif diġa' ġie stabbilit qabel, is-sistema tal-*extra duty* kienet tinħadem billi l-klienti kienu jitolbu għal servizz ta' uffiċjal tal-Pulizija biex jaħdmu *extra duty* skont l-esigenzi tagħhom, u kienu jhallsu lill-Korp tal-Pulizija abbażi tal-fatturi li kienu jinħargu mill-istess Korp għas-servizzi reżi skont ir-rati maqbula bejniethom³⁵. L-uffiċjal tal-Pulizija li kien jaħdem l-*extra duty* imbagħad kien jithallas għall-*extra duty* mill-Korp tal-Pulizija skont ir-rata fis-siegħa kif stabbilit fil-ftehim kollettiv applikabbli f'każ ta' *extra duty*.

Għall-Qorti dan ifisser illi jekk kien hemm xi telf patrimonjali soffert b'riżultat ta' xi qerq ipperpetrat mill-imputat, dan it-telf sofrih il-klient li jkun ħallas għal servizz mhux ipprestat jew mhux imwettaq kif imiss, u mhux il-Korp tal-Pulizija li jkun ħallas lill-uffiċjal tal-Pulizija, f'dan il-każ l-imputat, mill-fondi mħallsin mill-klient. Il-Korp tal-Pulizija f'każijiet bħal dawn, huwa l-kuntrattur li jkun ipprovda s-servizz u jkun x'aktarx għamel ukoll profitt għalih innifsu mill-provvizjoni tas-servizz tal-impjegati tiegħu.

Frederick Azzopardi xehed li Infrastructure Malta ma soffra ebda telf jew dannu b'riżultat ta' xi nuqqasijiet fis-servizz prestat mill-imputat, u kkonferma illi s-servizz mogħti mill-Pulizija lil Infrastructure Malta kien wieħed tajjeb sija bħala kwalita' ta' xogħol imwettaq kif ukoll rati tal-ħlas, tant illi qatt ma talab rimbors ta' xi flus li ġie mħallas lill-Korp tal-Pulizija għas-servizz ta' *extra duties* minħabba li s-servizz li ma kienx ingħata. Fil-fatt, ikkonferma fix-xhieda illi Infrastructure Malta dejjem ħallset l-invoices kollha li kienu jinħargu mill-Korp tal-Pulizija għas-servizzi ta' *extra duties* reżi fuq talba tagħha u ta' Transport Malta u qatt ma ntalab ir-rifużjoni ta' xi pagament. Żied ukoll jgħid illi f'dawk il-ftit okkażjonijiet meta ma kienx hemm

³⁵ Ara Dok. SCT2. Is-Surġent Maġġur għandu d-dmir jiġbor il-ħlasijiet dovuti għal xogħol li jkun inħadem fuq talba ta' terzi (*extra duty*) – Dok Y3.

uffiċjal tal-Pulizija stazzjonat fil-post skont kif kien miftiehem, dejjem ingħata raġuni valida għall-assenza tal-uffiċjal³⁶.

Il-Qorti tistenna illi jekk tassew is-servizz rikjest mill-klient ma kienx ingħata, jew ma kienx qed jingħata fuq bażi sistematika, il-klient kien iwaqqaf is-servizz u jew jirrifjuta li jhallas. Izda mill-provi jirriżulta li s-servizz baqa' jiġi mitlub minn Infrastructure Malta u Transport Malta konsistentement fuq medda ta' iktar minn sentejn mingħajr rapporti formali dwar nuqqasijiet sistematiċi fil-prestazzjonijiet u baqa' wkoll jiġi mħallas regolament.

Huwa minnu li Clint Axisa xehed illi f'diversi okkazzjonijiet kellu jċempel biex jilmenta li kuntrarjament għal dak li jkun ġie maqbul, l-uffiċjali tal-pulizija ma kienux preżenti biex jimmanigjaw it-traffiku fil-postijiet miftiehma u kienu jiġu biss wara. Madankollu, ix-xhud ma indika l-ebda data partikolari jew episodju li l-Qorti tista' tasal għall-konkluzjoni li l-imputat kien wiehed mill-uffiċjali tal-Pulizija li kellu jaħdem *extra duty* f'dawk l-okkazzjonijiet.

Hawnhekk għandu jiġi senjالات ukoll li l-Prosekuzzjoni ma ressqitx biex jixhdu l-klienti l-oħra li fuq talba tagħhom l-imputat kien assenjat jaħdem *extra duties* li dwarhom kien hemm il-qerq, fosthom Manfred Borda, MFA, 'Spekna' u Elbros,³⁷ u għalhekk, hija nieqsa l-prova tal-ingann ukoll b'rabta ma' dawk l-*extra duties*, speċifikament il-prova jekk minflok l-imputat, kienx ħadem l-*extra duty* xi uffiċjal ieħor tal-Pulizija fis-Sezzjoni tat-Traffiku li kien xogħol fuq *shift*. Izda fuq kollox hija nieqsa wkoll prova tal-fatturi li nħargu mill-Korp tal-Pulizija għall-*extra duties* li l-imputat suppost ħadem fuq talba tal-imsemmija klienti, u wkoll il-prova li l-imputat irċieva l-ħlas għal dawk l-*extra duties*³⁸.

³⁶ Xhieda in kontro ezami ta' Frederick Azzopardi, 2 ta' Diċembru 2024.

³⁷ Dok. SF5.

³⁸ *Extra duties* li nħadmu fit-23.2.2019 (MFA), 22.3.2019 (MFA), 20.4.2019 (Manfred Borda), 24.4.2019 (MFA), 18.9.2019 (Spekna), 4.10. 2019 (MFA) – ara Dok. SF5 u SF6 u details relattivi (Dok. SF2).

Dan ifisser li hija mankanti l-prova tal-element ta' qligħ illegali b'telf patrimonjali korrispondenti għas-soġġett passiv tar-reat (“*bi ħsara ta' haddieħor*”) b'riżultat ta' xi qerq imwettaq bl-involviment tal-imputat. Kif stabbilit qabel, ir-reat ta' frodi jeħtieġ l-eżistenza ta' ħsara ekonomika lis-soġġett passiv u f'dan il-każ, il-Qorti tistenna illi jekk tassew is-soġġett passiv sofra telf patrimonjali, dan jiġi ppruvat bix-xhieda tal-istess soġġett passiv. Izda l-uniku vittma potenzjali tar-reat li nġieb biex jixhed fil-kawża, iddikjara li ma sofra ebda danni u qatt ma ħass li kellu jitlob ir-rifużjoni ta' xi ħlasijiet li wettaq lill-Korp tal-Pulizija għas-servizz provdut stante illi huwa kien sodisfatt bis-servizz.

Il-Qorti ma tistax tonqos milli tosserva wkoll illi fl-assenza ta' xi prova li l-Korp tal-Pulizija ħallas lil xi uffiċjal tal-Pulizija s-salarju tiegħu meta l-uffiċjal kien qed iwettaq waqt il-ħin tax-xogħol tiegħu, l-*extra duties* allokat li lill-imputat odjern (jew bil-kontra, ċioe' li l-Korp tal-Pulizija ħallas lill-imputat is-salarju dovut għal xi *shifts* fejn minflok ħadimhom kif suppost, kien mar jaħdem l-*extra duty* li kien assenjat lil xi uffiċjal tal-Pulizija ieħor fit-Taqsima tat-Traffiku³⁹), l-istess Korp tal-Pulizija ma jistax jitqies li huwa s-soġġett passiv tar-reat jew li sofra xi telf patrimonjali b'riżultat tan-nuqqasijiet tal-uffiċjali tiegħu. M'hemm ebda prova li huwa ġie mitlub jirrimborsa jew effettivament irrifonda lill-klienti tiegħu il-ħlasijiet kollha li perċepixxa minn Infrastructure Malta⁴⁰ jew xi klienti privati oħrajn, in linea ta' *extra duty*.

B'żieda ma' dan il-fatt illi jirriżulta li l-Korp tal-Pulizija talab u rċieva mingħand l-imputat odjern rifużjoni tal-ħlasijiet qed jiġi allegat li sarulu indebitament għal xogħol ta' *extra duty* li ma ġiex imwettaq jew ma ġiex ipprestat kif imiss, u ma jirriżultax mix-xhieda x'sar mill-pagament li għamel l-imputat fis-somma ta' €2,542.20 in linea ta' rimbors tal-ħlas ta' *extra duty* allegatament mhux maħdum skont id-*detail*, izda hu eskluż mix-xhieda ta' Frederick Azzopardi li dan ġie rifuż lil Infrastructure Malta.

³⁹ Izda fi kwalsiasi każ, dan l-ipotesi tal-aħħar ma jidhrax li ġie invokat mill-Prosekuzzjoni.

⁴⁰ Mix-xhieda jirriżulta li Infrastructure Malta kienet thallas ukoll għal *extra duty* li jkun ġie mitlub għan-nom ta' Transport Malta wkoll.

In konkluzjoni, il-Qorti tosserva illi jekk il-provi proċesswali, fosthom il-*localisations* tat-telefon ċellulari tiegħu⁴¹, juru illi l-imputat ġie mhallas indebitament għaliex kien skarta jew naqas milli jeżegwixxi d-doveri dettaljati lil fuq bażi ta' *extra duty*, dan jagħti lok għal jedd ta' azzjoni ċivili għar-rifużjoni ta' hlas għal servizz li ma ġiex ipprestat bi ksur tal-obbligu kontrattwali rilevanti. Mingħajr, iżda, provi addizzjonali li jistabbilixxu wkoll li l-imputat għamel dan il-qlich b'riżultat ta' qerq u ingann adoperat minnu, il-prova waħedha ta' skartar minn fuq il-post tax-xogħol mhux biżżejjed għal sejbien ta' htija għar-reat ta' frodi.

Għaldaqstant, dan kollu magħdud, hija l-fehma tal-Qorti li l-Prosekuzzjoni naqset milli tipprova kif imiss diversi elementi tar-reat ta' truffa u qligh iehor b'qerq u naqset milli tipprova wkoll il-komplicità' tal-imputat f'xi skema qarreqija u għalhekk, ma tistax issib htija fl-imputat għal komplicità' fir-reati taħt l-artikolu 308 u l-artikolu 309 tal-Kap. 9.

Ikkunsidrat;

Illi l-imputat ġie mixli wkoll bħala “*komplici ta' dikjarazzjonijiet foloz jew tagħrif falz lil awtorità pubblika kif ukoll komplici tal-użu tal-istess dikjarazzjonijiet foloz.*”

B'dan il-Qorti fehmet illi l-imputat qed jiġi mixli b'komplicità' fir-reat imsejjaħ “*dikjarazzjoni falza jew tagħrif falz lil awtorità pubblika*” taħt l-artikolu 188 tal-Kap. 9, li jipprospetta htija f'kull min, sabiex jikseb xi vantaġġ jew benefiċċju għalih innifsu jew għal haddiehor, f'xi dokument maħsub għal xi awtorità pubblika, xjentement jagħmel dikjarazzjoni jew stqarrija falza, jew jagħti tagħrif falz. Jidher ukoll li fit-tfassil ta' din l-imputazzjoni il-Prosekuzzjoni addebitat lill-imputat ukoll ir-reat taħt l-artikolu 189 tal-Kap. 9, safejn jikkonċerna l-użu ta' xi dokument iehor falsifikat⁴².

⁴¹ Ara wkoll Dok. SF5.

⁴² Ir-reat taħt l-artikolu 188(1) tal-Kap. 9 jeħtieġ ukoll il-prova li d-dikjarazzjonijiet foloz magħmula mill-awtur tar-reat, jew it-tagħrif falz mogħti fid-dokument, kienu maħsuba biex jinkiseb xi vantaġġ għalih

Il-Qorti, kif ġie kkunsidrat aktar qabel, tqis illi mill-provi li ressqet il-Prosekuzzjoni ma ġiex ippruvat sodisfaċjentement li l-imputat għamel dikjarazzjoni falza jew ta tagħrif falz dwar il-ħidma tal-*extra duties* li kienu dettaljati lilu. Dan qed jingħad għaliex ma nġiebet ebda prova li l-imputat kien jagħmel dikjarazzjonijiet foloz, inkluż f’xi dokument, tal-ħin li jkun irrapporta għax-xogħol ta’ *extra duty*, u jew tal-ħin li jkun telaq minn fuq il-post jew ma baqax iwettaq dmirijiet ta’ *extra duty*, li abbażi tagħhom jiġi komputat l-ammont dovut mill-klient. Minn ezami tal-provi proċesswali l-Qorti fehmet illi skont is-sistema li kienet tithaddem fir-rigward tal-*extra duty*, l-ewwel kien jinħareġ id-dokument tad-*detail* bl-istruzzjonijiet dwar *inter alia*, l-*extra duties* allokat lill-uffiċjali tal-Pulizija, u in segwitu għall-prestazzjoni tas-servizz, jinħareġ il-fattura għall-ħlas. Din il-fattura madanakollu ma jirriżultax li kienet tinħareġ mill-imputat u ma ġiex ippruvat kif imiss lanqas illi dan kien isir minn terzi bil-komplicità tal-imputat skont kif maħsub fid-dispożizzjonijiet tal-artikolu 42 tal-Kap. 9. Kif diġa’ ġie stabbilit, ma jirriżultax li l-imputat kellu xi involviment fil-ħruġ tal-fatturi għall-ħlas tal-*extra duties*, anke dawk li qed jiġi allegat li fir-rigward tagħhom ingħata tagħif falz dwar il-prestazzjoni tas-servizz.

Għaldaqstant, l-imputat ma jistax jinstab ħati bħala komplici fir-reat taħt l-artikolu 188 tal-Kap. 9 u lanqas ir-reat konsistenti fl-użu ta’ dokument falsifikat taħt l-artikolu 189 tal-Kap. 9.

Għal dawn il-motivi kollha, ma ssibx lil ANTHONY DIMECH ħati ta’ ebda wahda mill-imputazzjonijiet miġjuba kontrihi dwar ir-reati taħt l-artikoli 42, 308, 309, 188 u 189 tal-Kodiċi Kriminali, u konsegwentement tilliberah minn kull htija u piena.

DR. RACHEL MONTEBELLO

MAGISTRAT.

innifsu iżda l-Prosekuzzjoni, fit-tfassil tat-tielet imputazzjoni, naqset milli tirriproduċi l-kliem rilevanti tal-artikolu 188 tal-Kap. 9.